

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 416/2023
29.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Вуловић адвокат из ..., против туженог ЈП „Лепеница“ из Баточине, чији је пуномоћник Милић Милић адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1696/21 од 29.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1696/21 од 29.08.2022. године у другом, трећем и петом ставу изреке тако што СЕ ОДБИЈА тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог бр. ...-2018 од 22.11.2018. године о отказу тужиљиног уговора о раду и да се обавезе тужени да врати тужиљу на рад, на радно место које одговара њеној стручној спреми и ОДБИЈА захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 218.250,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да на име трошкова целокупног поступка исплати туженој износ од 185.250,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1696/21 од 29.08.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 10/21 од 03.03.2021. године. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ...-2018 од 22.11.2018. године. Ставом трећим изреке, наложено је туженом да врати тужиљу на рад, на радно место које одговара њеној стручној спреми. Ставом четвртим изреке, одбачена је као недозвољена тужба у делу којим је тужиља тражила да буде распоређена на радно место руководиоца службе ... код туженог. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 218.250,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијски наводи о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана нису разматрани, јер се из тог разлога ревизија не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог на радном месту руководиоца ... службе. Она је 28.09.2018. године, прво усмено а затим и писмено, затражила да јој се одобри коришћење преосталог дела годишњег одмора, а затим и неплаћено одсуство у трајању од три месеца. Тужили је одобрено коришћење остатка годишњег одмора и она је на посао требало да се јави 15.10.2018. године, али јој није одобрено коришћење неплаћеног одсуства. Решење од 01.10.2018. године о одбијању тужилиног захтева за коришћење неплаћеног одсуства уручено је тужилином сину, одраслом члану њеног породичног домаћинства. Тужила се у то време већ налазила у иностранству и од сина је након неколико дана сазнала да јој коришћење неплаћеног одсуства није одобрено. Тужила се на посао вратила 03.01.2019. године, када јој је уручено решење туженог од 22.11.2018. године о отказу њеног уговора о раду. Означеним решењем тужилин уговор о раду отказан је због непоштовања радне дисциплине – изостанка са рада више од пет радних дана у току 12 месеци или два узастопна радна дана, предвиђене чланом 26. став 1. тачка 2. уговора о раду.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев – поништио решење о отказу тужилиног уговора о раду и обавезао туженог да врати тужилу на рад. По становишту тог суда, оспорено решење о отказу уговора о раду је незаконито јер тужени није доказао да је спровео законити поступак отказа – докази о томе предати су на рочишту за главну расправу од 09.10.2019. године, супротно члану 308. ЗПП, а нису учињене вероватним околности из члана 314. наведеног закона у чијем присуству се нове чињенице и нови докази могу износити, односно предлагати и на каснијим рочиштима, све до закључења главне расправе.

По оцени ревизијског суда одлука о тужбеном захтеву у овом спору донета је погрешном применом материјалног права.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Према члану 26. став 1. алинеја 2 уговора о раду који су странке закључиле 28.04.2016. године предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца, и то ако изостане са рада пет радних дана у току 12 месеци са прекидима, а два радна дана без прекида.

Тужила је неоправдано изостала са рада од 15.10.2018. године (након истека одобреног годишњег одмора) до 03.01.2019. године и тако учинила повреду радне дисциплине која је уговором о раду предвиђена као разлог због којег тужени може отказати уговор о раду. Код тужиле је постојала свест да својим понашањем – недолажењем на посао у означеном временском периоду, чини повреду радне дисциплине јер је била обавештена да је њен захтев за коришћење неплаћеног одсуства након 15.10.2018. године одбијен.

Тужила у поднетој тужби и до закључења припремног рочишта није истицала чињеницу да јој је у поступку отказа уговора о раду било повређено право на одбрану. Законитост решења о отказу уговора о раду тужила је оспорила из два разлога: да је 28.09.2018. године донето решење којим јој се одобрава коришћење неплаћеног одсуства (што није доказала) и да је накнадно донето ново решење којим је о њеном захтеву за неплаћено одсуство негативно одлучено, као и да је одјављена са осигурања 24.12.2018. године – месец дана након доношења решења о отказу уговора о раду.

Према члану 7. став 1. и 2. ЗПП, странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се те чињенице утврђују, а суд ће размотрити и утврдити само чињенице које су странке изнеле и извести само доказе који су странке предложиле, ако законом није другачије прописано.

У ситуацији када тужила у тужби и до закључења припремног рочишта није изнела чињеницу да јој је у поступку отказа уговора о раду повређено право на одбрану, тужени није имао обавезу да се о тој чињеници изјашњава, нити да о томе предлаже доказе. Зато докази (о иначе законито спроведеном поступку отказа уговора о раду, у смислу члана 180. Закона о раду), достављени након закључења припремног рочишта, не утичу на одлуку у овој правној ствари јер процедуру доношења оспореног решења о отказу тужила није спорила, да би се због недоказане чињенице да је тај поступак био законито спроведен утврдила незаконитост решења о отказу уговора о раду.

Из тих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у другом ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП. Туженом су досуђени трошкови који су били нужни за вођење парнице – за састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара и ревизије у износу од 33.000,00 динара, заступања на седам одржаних рочишта у износу од по 18.000,00 динара и једном неодржаном рочишту у износу од 9.750,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босилковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић